

Georgien Ca. 2005

Jeg kendte direktøren på olieterminalen i Batumi, som udskiber alt olie fra Kaukasus. Det er Mogens Hansen, som jeg var sammen med i Sydafrika og Costa Rica. For et par år siden ringede han og spurgte om jeg ikke ville have et job som leder af vedligehold, udvikling og nyanlæg. Efter overvejelser sagde jeg nej, men efter anden opringning og tilbud, fandt jeg en anden person til ham. Som tak gav han mig en tur til Georgien.

Jeg ønskede at se landet ikke Batumi, sagde jeg til ham.

Jeg fløj via Istanbul, hvor jeg havde en overnatning lige ud til Strædet og så næste dag til en tyrkisk by Trabzon, nær grænsen til Georgien og blev der hentet af en bil fra olie terminalen. Efter grænseovergangen stod Steen der og tog imod. Det var ham jeg havde anbefalet til Mogens. Steen havde været på jobbet i næsten et år nu. Jeg har lige sagt op sagde han, vi kan ikke sammen. Da vi kom til Kontoret kom jeg op til Mogens og vi fik snakket i 2 timer. Han var gået forkert af Steen. Da jeg kom ud gik Steen og jeg til frokost og jeg fortalte Steen hvad vi havde talt om. Steen gik næste dag til Mogens og de rev opsigelsen itu. De to mænd er meget forskellige og kan derfor få rigtig meget hjælp af hinanden, hvis de viser tillid. Jeg boede i en lejlighed med hushjælp. Der var 500 m til Sortehavets strand, som er meget stenet.

Jeg var på flere eksklusive restauranter sammen med Steen. De var billige. Man får meget fisk og oste og retter med ost, fantastisk fin mad.

En tidlig morgen kom en Toyota 4-hjuls trækker med chauffør tolk og guide. Vi skulle på en 3 dages tur ud i bjergene.

Det georgiske sprog og skrift er uforståeligt. skriften er slynget som bengalsk. En del mennesker taler engelsk, fordi der altid ligger 3-4 tankskibe og læsser olie. Ellers er der ikke mange turister fra Vesteuropa.

Tolken var en lille ung pige som underviste i engelsk på universitetet. Guiden var dygtig mand med stort kendskab til landet.

Vi kørte ud af byen og efter ½ time blev vejen smallere og fulgte en flod. Vi stoppede ofte og han fortalte hele tiden hvad vi så og kom med siderelaterede ting om alt muligt georgisk. Han var godt inde i landets historie og kultur. Jeg har hørt mange guider og min var ikke uinteressant at høre på. Langs floden var der på bjergskråninger flere middelalderforter og tårne hvor man kunne sende signaler til den næste om mulig angreb af fjender. der var også meget gamle broer fra Marko polo tiden. og et sted stoppede vi ved et T-kryds af flod, floden der løb ind i vores var derfra Mark Opolo kom ad og fulgte vores flod østpå mod Det Kaspiske hav. Der var også et meget højt vandfald med en historie tilknyttet. Vi stoppede og købte hjemmebagt og kaffe. Jeg så noget nyt, en mand bagte "pandekager" på indvendigt væg i en kæmpe lerkrukke. I bunden var der bål af trækul. Pandekagen hang fast på lodret side og blev fyldt med hvad man ønskede af urter og ost. Lækkert og sjældent. Når han blev træt så fortalte tolken om hvad hun vidste og om hendes liv og familie.

Over middag var vi inde og se en kirke bygget ud over floden, landet er græsk ortodoks. og alle er det.

Vi svingede væk fra asfalten og op i grønne bjerge med simpelt landbrug og kør på vejen. Vejen var meget dårlig så jeg fik tid at se på et landskab jeg ikke før har set. Vi holdt kaffepause ved en gl.simpel kirke og der kom præsten gående med en gruppe mennesker, som skulle i kirke. De stod og sang udenfor og præsten spottede mig og ville snakke. Jeg lærte lidt om kirkens rolle i det øde landskab. Han viste mig et gl. forråds kælder som beboerne havde tilfælles i gl. dage for tilfælde af krig, så var maden gemt der for fjenden. Det samme læste jeg i bogen Stille flyder Don.

Mod aften nåede vi op i højden til en gård, hvor vi skulle bo. Nu blev det interessant, En storfamilie boede der og havde et meget stort stuehus med en stor stue med pejs. Jeg blev presenteret for

familien og de for dem. Midt i stuen stod et komfur og der begyndte konen, som havde voksne børn, at lave mad. Jeg kan li at lave mad og det var lige noget for mig at se hvordan man laver mad til 20 mennesker i et komfur.

De var søde og interesserede mennesker, som ikke havde haft vest europære på nær hold, så de var interesserede og kom og slog ring om mig og tolken. Der blev serveret ene hjemmelavet, saft, øl, vin, brød, ost, snaps. Intet var købt forsikrede manden og roste hans kone, som hunsede med døtre og sønner, hver havde gøremål.

Det blev en rigtig fornøjelig aften med sang og strengeleg på forskellige instrumenter. Hvis jeg havde lyst at danse ville det være fint sagde de.

Der var ikke større faciliteter på gården, Jeg sov i et meget stort værelse med chauffør og guiden. Der var kun bruser udvendigt og badeværelset var med en stor kande varmt vand, til håndvasken. Det var jo den slags jeg havde bedt om, jeg ville se hvordan bønder lever i bjergene. Mad var der rigeligt af og hjemmelavet mad er interessant.

Dagen efter kørte vi højere op og jeg så bønder høste hø og køre det hjem på hesteryg. Vogne kunne ikke bruges i det stenede terræn. Vi kørte på marker, lignede lidt af en østrigsk sæter. Nu kunne vi se sne på bjerge. Vi kørte tilbage til gården og en skolelære kom og fortalte mig om kulturen i det lille samfund, som om vinteren var totalt afskåret fra omverden af høj sne. Der stod masser af ski ved gården. Medens han fortalte pakkede man jeepen med mad, vi skulle på pick.nick.

Vi kørte opad og fandt et meget stort valnøddetræ med skygge og blødt græs under. Her blev der lagt tæpper ud og maden kom frem. Vi var ca. 8 mennesker og det blev rigtig hyggeligt, med sang og strengespil. Jeg sad også og så på folk der arbejdede i hø. Flere folk var i kosak lignende dragter og jeg kunne se de tumlede heste som de var født på en hest. En nyfødt kosak dreng bliver den første uge sat ud på hans fars hest for at lære en hests lugt at kende. En stor dreng kom farende hen til os på hest uden sadel og uden tømme. Han dirigerede den med knæ fortalte de. senere kom en med tøj, det var en kosak dragt til mig for jeg skulle have lov at låne hesten. Jeg har ikke redet siden jeg var dreng og formanede at det var fint med dragt og hest, men jeg skal ikke alene af sted på det dyr. Jeg havde set hvordan en hest altid lå vandret så snart en mand var på ryggen. Da jeg kom op stejlede den og ville afsted og 4 mand sprang til og fik det vilde dyr tæmmed så meget så andre kunne tage nogle fotos i mit fine nye tøj.

Resten af turen var lignende. Jeg fik ikke at vide hvad det kostede, men ved at for os var det meget billigt.

De andre dage tilbragte jeg i batumi som er kristen, men med meget østerlandsk præg. Steen viste mig olieterminalen, som dækker et meget stort område. Tog kommer ustandselig med lange rækker at tankvogne som tømmes og pumpes ud til skibene. Steen er altid bevæbnet med automat riffel og pistol på skulderen. Området har eget politi, men det har sket at de hjalp med kidnapning. Derfor er enhver sig selv nærmest. Mogens og hans kone Lis inviterede også mig på middag på en flot restaurant.

På vej tilbage havde jeg en dag i den tyrkiske by Trabzon med stor lufthavn på stranden. Trabzon er islamisk, men meget moderne med en gågade som var det Sydeuropa. Hoteller var 1. classes og der var meget rent i gader og parker.

Grænsen mellem Georgien og Tyrkiet var meget speciel og krævede indsigt og tålmodighed. Jeg tror Armenien også bruger den grænse. Jeg forstod at de fleste i køen var armeniere. Mine venner der, siger at Batumi regionen altid har været fredelig og ingen konflikter haft, fordi befolkningen er homogen etnisk set. Der er en del lommetyve, men ikke flere tiggere end jeg ser andre steder.

Tager man dertil er det for at opleve noget som er anderledes og man skal være forberedt på ikke at kværulere, når det anderledes dukker op. Der er jo civiliserede steder nok, men få som er uberørte. Dem vil jeg gerne lære at kende. Jeg er stadig på Facebook med den tolk fra turen. Hun har fortalt mig meget om hendes liv.

Jens Steensberg 2006

I 2009 var jeg godt 4 uger på en Sydamerika tur med Tiffany Rejser i Slagelse. Det var til Chile, Påskeøen, Titicaca søen, Bolivia, Cusco, Perus hovedstad Lima og Ecuador, som vi besøgte. Det var en kulturrejse som blev vist på TV i 8 afsnit på DK4 af Franz Horwitz.